

ZOMBOR és VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések fôlvételnek s egyes számok kaphatók helyben: Muzsik és Parties könyv- és könyvnyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dohánytözséjében, valamint hirdetések s nyilttéri közlemények ugy a fôvárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban. — Egy szám 10 kr.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„Zombor és Vidéke“

1885. (negyedik) évfolyamára.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.

helyben hánhoz hárddva
Egész évre 8 frt.
Fél évre 4 —
Negyed évre 2 —

vidékre póttár küldve
Egész évre 9 frt. — kr.
Fél évre 4 — 50 kr.
Negyed évre 2 — 25 kr.

Néplátóknak helyben:
Egész évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 — —
Negyed évre 1 — 50 n

Néplátóknak vidéken:
Egész évre 7 frt. — kr.
Fél évre 3 — 50 —
Negyed évre 1 — 75 —

Szerkesztési iroda és kiadóhivatal:
Süte: s csendes-utca sarkán, Hofener-féle házban
hová minden a lap szellemi részét illető közlemény, az előfizetések és hirdetések is küldendők

Bérmunkán levélkémek fogadtatnak el. Kéziratok nem adatkak vissza.

Szerkesztővel értekezhetők d. e. 11 óráig 12-ig és d. u. 3-10 5 óráig.

Bács-Bodrogh vármegye mindkét árnalatu ellenzékének van egy hivatalos organuma, mely születését a megye lethargikus álmából való első ébredés villámütésében nyerte, melynek zászlaját kiváló ellenzéi vezérférfiak szentelték föl, melyek fennállása az egyedüli tiltakozó szózat Bácskában a jelenlegi kormány-rendszer vérszéles ellen, az egyedüli férfias hang, mely **vetőt** mond a megyei basa-uralomnak, s ezen organuma a — „Zombor és Vidéke.“

Kell-e felhívni e megye ellenzéki érületü közönségét arra, hogy ezen egyetlen organumat istápolja, törekvéseiben támogassa, existentiáját lehetővé tegye?

Ha ezen organumot nem az ellenzék vezérférfiai alapították volna, hanem magán-vállalkozás létesíti vala, vagy ha az ellenzék eme megtszélő bizalmával a „Zombor és Vidéke“ lépést nem tartott volna, ha nem képviselő hiven mindkét árnalatu ellenzék érdekeit. — ez esetben tán egy frakciót ismerné el magának, s nem volna joga a nagy közönség támogatását kikérni.

De a „Zombor és Vidéke“ szerény erejéhez képest állhatatosan s kitartóan küzd fûtított czéljaiért. — a „Zombor és Vidéke“ a lezajlott képviselő választások harcában tevékeny részt vett, s amaz erkölcsi diadalban, mely a megyei ellenzéknek nemcsak győztes zászló körül, de ott is, a hol a hatalom erőszakos eszközei ideig-meddig elnyomták, lelkesület kísérni, némi része van, melyet töle a mameluki szörzsáhsogátás sem vitathat el.

Egyébiránt — nem akarunk magunknak öntelt dícsérvessel tetszelegni.
Be kell vallanunk, hogy a mit csak intéző példa a jövőre nézve, s feladatunk oroszlan részét még csak ezután kell megoldanunk
Vállalkozunk reá!

Bács-Bodrogh vármegye eddigi kormányzását, a megye élén álló főispánnak ténykedéseit már az 1885. évi megyebizottsági tagválasztás alkalmával módunk lesz alapos kritika tárgyává tenni.

De a Tisza-kormány, — ha erőszakos eszközeivel még három évig folytatná teng-életét, itt a Bácskában oly vereség elé néz, minőt e mameluk-ságáról hirhelt megye nem is álmódott még!

E rövid vonásokban jelzett irányunk is mutatja, hogy a megyei ellenzék működése szerves összefüggésben áll a „Zombor és Vidéke“-vel, melyre mint hivatalos organumára. lépén-nyomon szükége van.

Példálatul állana e megye s országban, ha oly határozott férfissággal megindított ellenzéki mozgalma a tétlenség iszapjában elmerülve végre tehetetlenségében s gyengeségében már-már saját hivatalos organumát sem lenne képes föntartani. Ez oly csufos bukást jelentene, minő valóságban itt soha be nem következhetik, de a minő egyedül elégténé ki a kárörvendő mamelukok bosszuszomjas lelkületét. Ez bekövetkezni soha sem fog! A „Zombor és Vidéke“ alapja megrendülhet, de meg nem semmisülhet.

Tényleg a megyei ellenzék részéről — tekintve az ellenzék nagyságát, erejét, gazdagságát s meggyőződése tisztaságát — a „Zombor és Vidéke“ vajmi csekély támogatásban részesül, s meg kell vallanunk, hogy csakis a kormányparti objektivebb elemeknek lapunk iránt tanúsított érdeklődése képes a lap existentiáját lehetővé tenni.

De föltsessük a kérdést: ha ezen objektív érdeklődés a pártszenevedély forrongásaiban elmerülne: mi lenne akkor? Hiszük, hogy ez sem fog bekövetkezni; és mégis...

Nem folytatjuk tovább ezen exspektoratóikat. Itt volt az ideje, hogy pár szóval rámutassunk azon közönyre, mely a megye erős és hatalmas ellenzékét hivatalos organuma iránt eltöli, s mely közöny nem ugyan az ellenzékre, de lapunkra nézve vézetes lehet.

Midőn tehát az 1885. évre ismét kibontjuk előfizetési zászlókat, — tesszük ezt ama hitben, hogy szavaink nem fognak a pusztában széthangzani nyomtalanul, de visszhangra lelve a megyei mindkét árnalatu ellenzék kebelében a központi hivatalos organum iránt kötelességszerű s hazafias pártolást fog szólni, melyre feladatunk teljesíthetése érdekében égető szükességünk van, — mely nélkül az ellenzék ugyan arathat, s aratni is fog diadalokat, de ezen diadalokban lapunk nem fogná követhetni.

Lapunk az 1885. évben is egyelőre hetenként kétszer jelenik meg, a mi nem jelenti erőink csökkenését, de igemis előrelátó óvatosságot a nemtaláni közöny ellenében. Óhajtjuk azonban, hogy már a legközelebbi jövő megadja a lehetőséget arra, hogy ismét hetenként háromszor jelenhessünk meg, a mire — ha nem is mindig — de olykor a körülmények ösztönöznek.

Ismételve a közönség hazafias pártolásába ajánljuk lapunkat!
Zombor 1884 december hóban.

A „Zombor és Vidéke“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

a „Zombor és Vidéke“ tárcaja.

Bálban.

Ah isteni zene mennyei táncz!
— Karjaimon röpül szüntelen —,
Mily égi jelenség! lepke járása.
S vállamon nyugszik az anyagi föld!
„El vedd innét mennyei tündér!“
Hagyd el e gyarló földi világot! —
S már repülünk — egyenesen a
[...],
— Egy ókor a tyukszemre
[...].

More patrio

Az első szerelem,

vagy
Hogyan fogott Török Gyurka csizmadiát?
(Humoroszak)
Irtá: Sirius.
Igy volt Gyurkánál is.
A móta meglatta azt a kis angyalt,
melynél szebbet a művész mindenható esete
sem varázsolhat elő, — szeretett nagyon,
egész szive mélyéből, és szenvedett nagyon
megszébbet kebelében.
Nem törődött azzal, ha a világ kigyót
békát kiállított is rá; zavart agyában egyre
csak örült tánczoló jártak a költőnek eme
fenséges gondolatai:
„Kedves batám! Megláttalak, szeretlek!
Szeretője lettem én szép lelkednek.
Szép lelkednek, mely mosoly g szeliden,
Szemednek bűvös bájos tükrében.“

Juliska, a kis nyiló remény, szintén
érezte, hogy kebelében egészen más hír
pendült meg az óta, a móta Török Gyurka
csinos alakjával szaporodott a házbellek szá-
ma, de mutatnia nem volt szabad, mert az
édes apja szörnyen ráparancsolt fölénk kis
lelkére, hogy őrizkedjék a gonoszól (már
mint Gyurkától), mert különben jár a...
Őt is tehát csak a titkos bű emésztette,
no meg az is, hogy hogyan lehet valaki-
nek olyan faragatlan apja, mint az övé, a
ki még azt sem engedje meg, hogy az ember
valkivel elbeszélgethesen ezeken a hosszú
ősz estéken?
Hanem hát a szerelem olyan madár,
mely magának mindenfelé utat talál.
Juliska is úgy gondolkodott tehát, hogy
az ő édes apja nem mindentudó, hanem
csak becsületes csizmadiá, és ha majd a
napi faradalmak után éji nyugalomra teszi

le a kaptárát meg maga magát: akkor ma-
rad elég ideje neki Gyurkával a szerelem
rószalánczait köztögni.
Hát biz ez nem is lett volna rossz
gondolat, csak az kár, hogy rövid ideig él-
vezhette annak boldogító hatását, mert a
csizmadiá politikus, mint a tanácsadó veréb
és nem egy könnyen hagyja magát lépve
esalni.
Néhány nap mult el már és a szerelem
boldogító mómorát az esti fél homályában
együtttesen élvezték.
Gyurka mint Rómóv sas karjai között
törlve tartá Juliját, és szönből szebb
dolgokról beszélt imádotjának.
Elmondá, hogy nélküle az élet csak
kopir sivatag lenne ő reá nézve, és hogy
a meg-megjűlő nap éltető sugarát csak
valódi kintengerről töltönek el kebelét, ha
őt nem láthatná; bánatos lelke összeesákad

A Delta-érdekelttség ügye.

(Folytatás.)

Mind ezek által tehát szakszerűleg határozottan és hivatalosan — kmányszereleg meg van állapítva az, hogy a Ferenc-csatornában magasan tartott víz szín (oszlop) következtében a természet-tani és jelesen a hajósszélességi törvényeknél fogva a csatorna víz a Ferenc-csatorna partján keresztül átszivárog és ez okozta a Delta környékének elmosárodását.

Ezen elmosárodás pedig a mondott okoknál fogva még a számlanújabb és ismét újabb helyeken fog előállni oly birtokosok területén is, melyek jelenleg ugyan teljesen vízmentesek mégde minthogy földjeiken felszín alatt vagy egyenlően alá a csatornák vízének felszínével — ezektől távolabb fekvésük folytán később bár, de a természet törvénye szerint (levezetés hiányában) a csatornáknál, lassan, de folytonosan átszivárog víz alá a további éveken át okvetlen elborítottatni és szintén bemocsárosodni fogna.

E képezzend mocsáros csakis ott lelendik majdán határukat, hol a kiszivárgott víznek felszín egyenlő színvonal álland a csatornák vízének felszínével.

Méltán tehát kifogás azon tervezet ellen: hogy az iratok közt 9 sz. a. elfekvő névjegyekben megvevőzeteknek esékély száma viselje a mentesítési költségeket azok helyett is, kik majd csak ezután ámdé a természet szabályai szerint előbb utóbb víz alá jutni fognak.

Ezen majd még csak ezután víz alá kerülendő területek nagy mennyiségét pedig csak is szorgos és szigorú lejt mérésel lehetend kipuhatolni, nem pedig egyes emberek hibás bemonadása által mint ez a többször említett 9 alatti névjegyek összeállításánál feltelesen eszközölletet, illetve hozzávetőleg tévesen bemonadtak.

Mire nézt csak példaként hozom fel hogy saját birtokterületéből mentesítendőnek felvetett 163. haték. hol ekkora terület pedig még a legnagyobb vizállás mellett sem volt soha vízbe szel elborítva és ily mennyiségű földem csakis akkor kerülhetne víz alá, ha a két csatorna közti terület nagyrésze imárványtényel elöntetett, vagyis ha a Ferenc-csatorna víz legalább is még fél lábál magasabbra emelked felül — mi ugyan a Ferenc-csatornát társulat dédelgetése mellett nem is épen lehetet-

len — ekkor azonban nem 4000 hold hanem legalább is ötször ekkora földterület fog víz alá merülni, csupán a 2 csatorna közti területen belül ide nem számítva az új Ferencz József csatornán túli rész. — s ha kivánatnék hozható fel még több példát is annak beigazolására: hogy mennyire helytelenül állítottat össze az ugynevezett Delta érdekeltség névjegyeké.

Továbbá a mentesítendő területre még azon állítás sem alkalmazható, hogy e terület kitűnő szántóföld lenne, melynek egy évi bérletéből a katasztrális holdanként eső 22 frtnyi mentesítési költség könnyen megtéríteték — én saját részemről szívesen átengedem a vízzel tényleg elborított terület-mennyiséggel még szikessége miatt csak is legelőül lenne használható egy évi használatra bérkinek, ha hajlandó ezért a mentesítés költségeit viselni, mely költség azonban helyes és oszkerül beosztás mellett, sokkal kevesebbet lehetend mert hogy többet ne emlitsék példaképp csak is a szatpári 88 hold mentesítendő terület hozom fel, melynek vízmentesítése a számítás szerént 4882 ft 50 krnyi kiadást okozna, a tervezet szerint lenne csupán megrovanó.

(Folyt. köv.)

H i r e k.

A „Zombor és Vidéke” karácsonyi száma. Felhívjuk olvasónk figyelmét a „Zombor és Vidéke” jövő karácsonyi ünnepi számára, mely rendkívüli terjedelmű és tartalommal fog megjelenni. Az eddig beérkezett kéziratokból állítva össze a karácsonyi szám tartalmát, mely azonban mindenesetre bővülni fog a következő karácsonj-jegyeket adjuk: A főlapon „Karácsony előtt” (vezérek) Mártoni Károly Zombor sz. kir. város orsz. képviselőjétől. A tárczában: „Krisztus urunknak áldott születésén” Bényai Géza tápiószélei ref. lelkesztől. „Karácsony napján” F. moll sz. Anna Piriópcsyótl. A főlap további tartalomjegyzéke még a körülmenyekhez képest fog czikketeket s hirovatot tartalmazni. Az első melléklet: Lapszerkesztő keservei (költemény) Piriópcsyótl. A tresenai vendégöl. (rajz) Scheffer Józseftől. A medvetánczolatok háziájában” (predrevoi rajz) Takács Józseftől. „Aranka” (egy barátom naplójából) Flamingótól. A második mellékleten: „Nyit levél Piriópcsyótl. (humorosz) More patriótól. „Próba évs” (csevegés) Merengőtől. „Az első éjeli zene” (rajz) Hidasy Mórtól. A harmadik mellékleten: „Ama-

ranth költeményeiből” (egy teljes iv.) A negyedik mellékleten: „A Delta érdekeltség ügye.” A gazdasági egyesületeleink jelentése” Vizsapillantás a felejt évré” stb. stb. Ezen ünnepi számnak Zombor város intelligens kereskedőinek hirdetésményeit is közölni fogja s 1000-nél több példányban nyomtatni s küldeték szét. Egyes szám ára 20 kr leend

Bacs-Bodrogh vármegye árvízvédelmének viselt dolgaírói. Igértük volt mult alkalommal, midőn a megyei árvízvédelmi csak általános sághban szólnok, hogy állításainkat adatokkal fogjuk támogatni. Azt tessük tehát im ezen n. F. évi szeptember hó 15-én 8750 sz. a. az árvízvédelmi kiutalványozás végzését hozott Ulrich Bertalan új-futtaki főzgyám javára Uj-futtak község terhére s be sem várva, hogy Uj-futtak község bejelölyek-e ebbe, illetőleg a határozat jogerőre emelkedést, közbéhesítést sem várva be, két napra, rá az az szept. 17-én az árvízvédelmi napló 524 tételeszáma tanúságaként kifizetett Ulrich Bertalanak 3379 ft 70 kr. — Ha már az eddig elmondottak elégségesek arra, hogy gyanút keltsenek, mit szólnak akkor, ha ez ügyben a rendtelenség, meg gondolatlanúság s könnyelmű hanyagság további oly mérvet fedeznek föl, melyek csak hajszálynyi tavolagságon állhatnak a szándékoságtól. Nevezesen Ulrich Bertalan kérvényében közölni díj illetménye s illetéktelen beszédés ezimén mindössze o. é. 908 ft 32 kr s ennek kamatait kérelmezi, az összesen o. é. 1271 ft 26 kr; az árvízvédelmi pedig hamarosan kiutalványoz s két napra rá ki is fizet 2176 ft 82 kr tökést s 1262 ft 88 kr kamatokat, összesen o. é. 3374 ft 70 kr, tehát 2108 44 kr-al többet, mint a mennyt maga Ulrich Bertalan kérelmez. Nem tudjuk már most mi fölött csodálkozunk inkább: az árvízvédelmi szánólasi talentum, vagy ügybizottsága fölött? Ilanem legunkib csodálkozunk a fölött, hogy azon jogalap, melyre az árvízvédelmi határozat fölépít, — voltaképen még csak képzeletben, nem létező s talán a jövőendőben alakulhat. U. i. Ulrich Bertalan az árvízvédelmi 1882. ében rendtelenség s hanyagság miatt 3270 ft 40 krnyi hiány megtérítésében marasztalta, mely összeget Ulrich Bertalan meg is fizette. A ministerium által azonban újabb nyilvánosítási eljárás rendelkezésén el az árvízvédelmi által nyomon az az csakis Ulrich Bertalan meghallgatása s Uj-futtak község egyszerű mérőfelvétele jette meg s hozta végszerést, mely végzés ellen a nevezett község jogorvoslatát éhbet. Az árvízvédelmi meg a város végzésének jogerőre való emelkedését. — tehát a nélkül, hogy Uj-futtak község jogerővényesen elmarasztaltat volna, már kiutalványozta Ulrich Bertalanak az általa kért s azon fölött még 2108 ft 44 krnyi összeget. Egy nem

jogeros vézés alapján hozni kiutalványozási határozat s, azt még kézbéses előtt már végrehajtani, a kérelmen túlterjeszkedve ily nagysággal 2 nap alatt a pénzt kiutalványozni, mégis csak különös egy jogi fölfogás. A közigazgatási bizottság ugyan föloldotta az árvízvédelmi határozatát s megsemmisítve az eljárást, utasította az árvízvédelmi, hogy vegye vissza Ulrich Bertalanól a neki jogtalanul kiutal. 3379 ft kr. Azonban Ulrich Bertalan teljesen vagyontalan lévén az árvízvédelmi csak egyszerű „mea culpa”-val fogja a megkárosított községet kármentesíteni. Ime ily czírást dolgoz esnek meg a Bácskában, a hol Sándor Béla a mindenható Allah és Schmausz Endre az ő profétája.

Szilveszter-estély. A zombori kaszinó-egylet dalára 1884. évi december hó 31-én, Szilveszter estélyén, a zombori polgári kaszinó-egylet helyiségében tombolyai egybekötött dalestélyt rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: „Plaisanterie musicale”, Reichert M. A. 3-ól Három fuvolán és zongorán előadók: Paul Kálmán, Horváth Ferenc, Perviz Sándor és Berger Antal urak. — 2. A vartogyi nagy dalnok vesper Bohózat. Szövegét írta és alkalmasza Kacziány Géza. Zenéjét szerzette és szerkesztette: Huber Károly, Személyek. A vartogyi uralkodó gróf*. Bábhosz neie, a grófné*. Ordító Mihály, előbbi házfélszény*. Waxhuber Tibold, édenburg háziúr*. Dimitrulu Mamalia, román utvá*. Borovicska Janó, vitrai fölhirtökész*. Salamuaci Maccaroni, napólyi lantos*. Országy, nagvok, versenybírák, heroldok, lovagok, apródok, urak és egy karmester. A történet színhelye: ott a hol színe kerül. Előforduló képletek: 1. A dalnokok díszbuválása. 2. A vartogyi gróf dívdőlő éneke. Örm-inulók 3. Ordító Mihály, dimitrulu. 4. Waxhuber Tibold kultur-dalai. 5. Dimitrulu Mamalia szerelmi zenégre. 6. Borovicska Janó zeneszereti panaszai. 7. Salamuaci Maccaroni zeneszereti érzelgésai. 8. A vartogyi gróf díszbeszedei és a bájos grófné kelgyelmes dízkiosztása. 9. A dalnokok tűnőpíntes s általános díszbuválása. Horváth Ferenc, Koratpatinszky Ernő és Perviz Sándor urak szíveségből működnek közre. A tombola nem a n. é. közönség terhelése, hanem mulattatása végett rendeztetik: ez oknál fogva tombolyajezvek csakis határozott kivátrnára hozottatnak — 10. kr-ral — áruba. A szöveket alatt Heroenberg Sándor zenekara játszik. Etelek és italok kiszolgáltatásáról zondos kodyva van. Belépőjégek 50 krajczárral Falcione Gusztáv, valamint Hrabovszky és Szillich urak kereskedésében előre is váltthatók. A t. pártoló tagok a tagsági jog harmadik részvényével ráfizetés nélkül váltthatnak jegvet. Kezdeté fel 8 órákor.

A baja-szabadakki szaranyvaent közel áll a befejezéshez ugy, hogy a múltanred őri bejárás valószínűleg már a legközelebbi napokban történnék meg s vasut 1885. évi január 2-án. Ha a kadályok fel nem merülnék, átadható lesz a forgalomnak.

Kinevezés. Jankovich Aurél főispán Perla k. 3. d. o. r. bajai városi södvégre hajtót th. számtisztítót nevezte ki.

Gyászír. Szillich sz. Alföldy Anna és férje Szillich Gyula, egy gyermekekkel: Szentpál Szillich Izabella, Körmény-Szillich Szentpál, József, Antal és Zsigmond, Alföldy József és neje sz. Alföldy Julianna s gyermekekkel: Juliska, Arpád és Berta, Alföldy Gyula, Alföldy Geodon és neje sz. Falcione Mariska s gyermekek Flóra, Alföldy Maria Férj, Szillich Ivánka s maguk, egy számos rokonai és barátai nevében megtört szíve tudatják felelhetetlenül testvérük, sógoruk, illetve nagybátyjuk, Neve-melítési Alföldy Jenő, Bacs-Bodrogh megyei alügyvezetőnek hosszas szenvedés után F. hó 16-án esti 10 órákor, életének 38 ik ében bekeövetkezett gyászoss elhunyt. A boldogult hült tetemei F. hó 18-án délelőti 11 órákor fognak saját lakásán, a rom. kath. egyház szertartása szerint beszenteltesen s beszentelés után N. Milittiesze kiszállított: lelke földvejei s szent misze s nmiseltési rom, kath. templomban F. hó 19-én délelőti 10 órákor fog az Urnak bemutatattani s ezután hült tetemei az ottani családí sírbanban örök nyugalomra elhelyeztetni Zomborban 1884. évi december hó 17-én. Beke havnyaira!

Zombori némes magistratus minden lehetét elkövet annak névé, hogy a jövő évi városi tisztvisztás alkalmából vár képviselő-testület bizalmát a legantalgabbi névtagú személyessé. Nem törődik egyáltalán semmivel a mi Zombor város polgárainak legégetőbb szükségletét képezi. Utcsánk éjjente nem világítottatik, és a sár és porosolyo a nyaktörés veszélyének teszik ki a járó-kelőt

na az élet tövisei alatt, ha az ő bárszony kis kezei nem simának én napoként a fádalmak durva barázdáit homokáról, és a jövő a boldog jövő, csak majdandó mint a puszták leánya a délibáb-szétfoszlanék a semmiségbe, ha eper ajkának rózsái nem érintenék lázas ajakát, és meg nem édesítenék a jövőndő lasságát tündér örszágát.

Es beszélt, mesélt még nagyon sokat mit Juliska szelid tekintetével és mosolyog arczával hallgatott. — Hisz oly jól esett neki apja kemény szavai után e mézes eynyelés, mint a virágzó kis bolyba illatozó keltyékűek az ég dűtő harmatecséjpe.

Es már éppen eszkört akart nyomni Gyurka remegő ajkára, midőn az apja, ki nesztét vette a dolognak, mint a kisérlet lassú lépékekkel kiosort az ajtón, és a pítvában szemrekeskedők közé szuhintotta a csirizés kaptafát, mely úgy olesattant véletlenül Gyurka hátán, mint az a csók esattant volna, melyet kedves Julijka akart adni szerelmű zálogul, ha ez az átkozott kaptafá meg nem zavarta volna földi édenekét.

Atkozott kaptafá! — az egy csak az örült ugy, mely téged feláldál! — Persze mondan, sem kell, hogy ketten

két felé tolták a szélet, és nagyon is iparkodtak a pítvárból a szabad ég alá menni, nehogy a kaptafá újra tánczra ne kerekedjék, és most Julia hátán letette el a „kállai” kettőt, minek után Romeo már véletlenül kihuzta a maga részet.

Másnap tele volt az egész város, no meg a képeзде is azzal a furcsa bírral, hogy Török Gyurka az éjeli csizmadiai, vagy jobban mondva: kaptafát fogott.

Mindenki nevetett ezen akis időjlen, csak Gyurka bölsekedett, boszankodott, mert szörnyen röstellette a dolgot, melyet a sors oly kíméletlenül jászottat el vele. De hát ki tehet arról, hogy a remény oly esáloká: ma az öröm rózsá felhővel vonja be egedet, holnap pedig vad vihart zúdít el fejed fölött!

Ez a sors játéka, mely millió változatosságban öröli le rögös földi életednek mulandó óráit. Ott áll Gyurka és mint szerelmes lelke hajójának öszeptört árbozsa, — szomorú tekintetét vetve ábrándos vágyainak szétromlott foszlányaira!

Mint reményében megcsalottatnak nem volt most már egyéb hátra, mind egész lélekkel elmondani azt, amit a költő oly szépen dalol a csafra reményről:

„Földiekkel játszó
Égi tünemény,
Isteneségem látszó
Csilla vakremény!
Ki teremt magának
A boldogtalant,
S mint vendégyanálank
Hódol unatlan: —
Néma száddal mért kecségetsz
Mért mosolyogsz ílelem?
Kétes doslyert mért csepegetsz
Még most is begélem?
Csak maradj magadnak,
Birtatód valál;
Hittem szavadnak,
Még is megcsalál”

Barátai soha nem tudták elfelejteni a történeteket, és mindig józú nevettek azon, hogy Gyurka miként fogott a kis bogár szemű Juliska helyett haragos szemű csizmadiait; maga pedig megogadta, hogy soha többé nem megy olyan háza lakni, ahol csizmadia a gazda, ha mindjárt olyan aranyos szemű Juliskája van is, mint az ég legtragyóbbók csillaga, mert:

„A csizmadia mint kisérlet
A háznál könnyen megintelenhet,
Es a kaptafá újra tánczot jár
Pedig a háta még most is táj”

(Vége.)

ott is, ahol a forgalom legélénkebb. A sötét és csendes utca sarkán egy lámpa volt, melyet egyszerre áthelyeztek a túlsó oldalra. Ott egy-két nap világított, az de csak hamar elfűt a világosság, — a lámpa feltűnően meredezt ott, mint valamely madár-íjésző s az illetoek közege oda se lehet ritene, hogy e miatt az utca, melynek legalább 5-6 kátyuja van a járdán, a legveszélyesebb állapotban maradt. Gondok lesz arra, hogy a nemes magistratus e közönyöt a polgárság iránt mind gyakrabban esetlegül a választásokig.

Kinevezés. Szilágy Sándor bpesti itéletábi címzetes fogalmazó az újvidéki kir. törvényszékhez bíróságot nevezetett ki. **Könyvek jegyzéke** Révay test. könyvtárából a lajala a magyar könyvek jegyzékéből kiküldötté szerkesztésüknél, hogy azt kaszinók és társas könyvtárak újra könyveszerzésük alkalmával figyelembe vehessék. Azok újjak, ingyen megkaphatják Budapest, Váci utca 11. sz. alatt.

A postahivatalnokok körében mozgalom indult meg egy petízió benyújtása végett. Az ideiglenes bizottság e végül felhívást intézett az összes postahivatalnokhoz, a melyben felmentik, hogy a póstakezlelé rossz, a nem duser nem jó, és a közfélé rendeletlen alig lehet eligazítani s egészen új szabályzatot kellene behozni. Szükségesnek tartanak füzestek emelését s a nyugdíj felvétel megváltoztatását, ha a felhívás folytán legyen jelentkezők a petíziót benyújtják.

Topolyári irják lapunknak. A helybeli izz. intelligenciát a legutóbb történt hitközségi választás a legnagyobb mérvben kiélegett, a melyben a megválasztott, mivel előfuzóságától nem csupán a hitközségi anyagi jövedelmek előmozdított, hanem első sorban a haladást és a hatóságok előtt való méltó képviselést jogosan remélheti. Midő az izz. hitközségi elnökvé, Buchwald Simon ügyvéd úr választatott, példák gyarintáért vették a zombori, újvidéki, kúla: hitközségeket, a hol szintén diplomatikus elegnek állanak a zsidó hitközségek élére, a kik az ügyeket lelkiismeretesen és tapintatosan vezetik. Megyénk eme zsidó hitközségei magukat tisztelnek meg, midőn mivel, hazafias férfiakat választottak vezetőikül, kik némely hivatva is vannak a zsidóság ellen támadt reakcionárius mozgalommal szembe szállni, oda hatván, hogy a tápláló okokat beszűntes senek.

Topolyai levelezők írja: A helybeli olvasókör elnökéül Radimeczky Ferenc közégi jegyző urat választotta meg. Radimeczky úr ki alig egy éve működik községünkben és már is kivirta tapintatos modora által az összes lakosság közérteletét.

A helyi apát plébános ur megintérellája Toth Gáspár nevű polgármesternek a mért, hogy a reggeli misek alkalmából a templomban — mint 5 mondja — pokoli sötétség uralkodik. Nagy misek alkalmával 300 gyertya is ég, pedig az nappal tartatik, míg az éjeli ajátosságokhoz 3-4 száz gyertyát gyújtanak meg. Azt hiszi T. G. hogy a perselybe dobott pénzekből tan telik éjleire is egy kis világosság. Ez a bekioldott interpelláció rövidbe kivonatban, mint maga a bekioldó megírta.

Bekioldott a „Kis Világ” legújabb „Flóri könyve.” Tartalma: Mesék. Nyelv-és verslelek. Közmondások. A gyermekszobában. Beteggyógyászati. Kis számló. Fröhel, foglalkozások. A szabadban. Kis utazók Játékok. Kis kosztók. Dalok. Imák. Hogy a költemények hatása a költemények között, vitelenebb és marandóbb legyen: kiifuló rajzokból Gyula. László és Thy Antal 50 eredeti rajza disztit az 5 nagy nyolcadért ívre terjedő könyvet. Minden öt példány után egy ingyen-pénz ár. Az szegény gyermekek részére is a minden ajándék-nyújtatható főleg a t. iskolásoknak, óvoda-fenntartók tesületeknek és a jótékony nyolgyeteknek ajánlja szives figyelmükbe. Az előfizetéseket és megrendeléseket (Budapest, Vámbáz-kört 10. sz.) kéri a nálam megrendelt egyes példányok 55 kr. bekioldé esetén kereszt-köteben, disztitások példányok 2 frt 15 krért csomagolva és portmentesen. — utánvételt rendelés esetére pedig mint teherszállítmány fognak postára adni. Legelőszérubb, a fognak postára adni. Legelőszérubb, a megrendelés levelező-lapou, az előfizetést postautalványra eszközölni. A név, lakhely és utolsó posta pontos megírását kérem. Eötvös Károly Lajos, Budapest, Vámbáz-kört 10. sz.

A Selyemtenyészésről Széchenyi Pál gr. által benyújtott törvényjavaslat 5. szakaszából áll. Rendelkezései a következők. Selyembogaraktól tenyészten csak egészészesnek ismert petéiből szabad. Selyempetéknek árusítása vagy kiosztása, a selyembogarak beváltása vásárlása vagy eladása csak külön

engedély mellett szabad. — Az engedélyt a földművelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszter adja. A ki a törvény intézkedéseit ellen veti, kihágást követ el és közigazgatási uton 100 forint és ismétlés esetén 200 forint terjedő pén. büntetéssel fenytendő.

Pályázat mérnöki állásra. Ó-Kanizsán az ált. tisztújítás folytán megürült s 700 forint éves fizetés és 120 frt lakbérátállással együttbott községi mérnöki állásra pályázat irattat ki. A szabályszerint felszerelt kényvények f. é. december hó 22-ig a zentai járási szolgabíró hivatalnál nyújthatók be.

Az I. sz. kir. szab. dunagőzhajózási társulat forgalmi igazgatósága közhírré teszi, hogy f. h. 17-én (szórdán) az árfüvelé, telt összes dna és tiszamelléki állomásain a folyó idényre véglegesen megszünteti. A Száva belforgalmában az áruszállítás mindadig tart, a míg az időjárás csak megengedi.

Iskolaavatus. Az újvidéki izraelita hitközség unjon épült népiszkolája e hó 14-én avattatott fel az ifjuság zslájával együtt. Az ünnepléken dr. Süss Ignác főrabbi és dr. Kohn F. ügyvéd hazafias szónoklatokat tartottak, meg pedig magyar nyelven. A közönység lelkesen megjelentése a szónoklat. Az ünneplési iskola tanácskozásai termében folyt le s az ifjuság kar által énekelte Szó zattal kezdődött. Azután a zsinagógában tartott meg a haladó isteni tisztelet, a hol dr. Süss J. főrabbi ismét magyar nyelven mondott szép egyházi beszédet, melynek befejeztével az énekkar zsolnárt énekelte. Jelen voltak az ünnepléken Parcselti Felix, főispán, Lobmayer törvénzéki elnök, Frankl. Bruck és Pusibok igazgatók, a különözle felekezetek tanarai és tanítói, ugyiszinte díszes hölgykoszorú. Emleítésre méltó, hogy az újvidéki izraeliták között a magyarosodás igen szépen halad.

Pályázat. Parabuty nagyközségben közégi orvosi állásra van pályázat hirdetve.

A közönység köréből

Válasz

„a petrovcs-zellői főorvos kérdésehez” című cikkre.

A „Bácska” 99. számában fentebbi cím alatt egy szemalmozott cikk jelent meg a „Bácska” felhivatalos szerkesztőjétől. H. P. úr! Mielott ezen cikk lényegére vonatkozó megjegyzéseimet megtenném, előbb becsajánlom, hogy a petrovcszéli második orvosi állás ügye szellettése a „Bácska” által vétetén fel, ha méltánytalan dolgot cseleksen midőn helyi érdekl. szerény ügyünkért becses lapjának terét igénybe veszem — ennek helyét kérvén — úgy annak tudatában tezem, hogy ennek a Bácska az oka. Annál meglegelőben hangzik a nevezett lap felhivatalos szerkesztőjétől midőn szemalmozott közleményével ugyan e bünbe esvén maga magától fél becsinatott.

Általunk petrovcszelloiálk által szellettetenul marad a második orvosi állás ügy; leg-följebb akkor újságok vala meg — midőn képviselőkkel határozata a megyéti sanetiót kapott legyen. Azonban általunk vedett és óhajtott szerény ügyünk a Bácska szembe nagy port vert; a dolgot annyira fölfújván, mintha isten tudja miről volna szó, avagy érdekel volna, pedig egyebet nem tudunk, minthogy a Bácska szerkesztője jó baráti viszonyban él orvosunkal! legalább ügyében tett buzgólkodása eszerint némileg magyarázható.

Vissza esik a Bácskának azon vádja, mintha itteni „felhivatalos tudósítójának” csejla lett volna Bácsorszag t. közönységével valamit közölni az itteni orvos örmőre, lévén ama nyilatkozat dió-hejba szórtottükre és igenis tárgyilagoss előadása a helyzetek, akár volt az tekintélyese spēkele akár nem, a nyilatkozatot a Bácska provokálta.

Midazon sziporkás kifejezések dacára — melyelyk cikkezök felhivatalos szerkesztő ur nézete nyilvánítását spēkelte, annak föllanjával bélyegezni iparkodván azokat kik a második orvosi rendszeresítésének intetői, — nem általa egész ártatlanul bevallani, hogy azok nem szának a jelenlegi közégi orvosnak tüksön bokron való védelmezésére.

óhajtatásba, megnyugszik a sors végzetébe illetőleg a végzendő sorsba — legföljebb a czim ellen volna védő szava, — eladgl felcsap a Bácska sugalmazott cikkezője: orvosunk fogadatlan prókatorának, melyre nem szorult.

Hogy mennyire közetkezetes és alapos cikkező okosodása, kitűnik a következőköl: Elmondja, hogy a petrovcszelloi közégi képviselők igazságtalan, méltánytalan, háltatlan, okatlan sarb. azt monlja továbbá: „Ezen eljárás legjobban kvalifikálja, kik részeseek ebben, (a második orvosi állás rendszeresítésében). A cikkez vége felé pedig az elmondatik: Ha a petrovcszelloián csakugyan elvezettek bizalmukat a jelenlegi közégi orvos iránt ezen bizalom vesztésének okvetlenül meg vannak a maga okai; mert egy község se a bizalommal sem bizalmatlansággal nem tellik el vaktában. (Mire enged következtetni a képviselők határozat!?) Hogy már most ezen két ellentmondó nyilatkozat után — mert kettőnek igazat adni ugyszerre nem lehet — mivel véli kimutathatni a képviselők határozata méltatlantul ráfogott vádak jóagságot; képtelenségg elhagyzni.

Vaktában nem megy annyira a mi tulságosan takarékos képviselőkünk, ha a második orvosi állást szükségesnek nem tartotta volna, hogy azt megszavazza. Határozatunk elhőtli, nyolynöli a képviselőknek emez intézkedést: mint földítőt éppen nem vártuk, legalább nem méltottuk.

Egy hiszem már csak abból az indokból sem éppen annyira kárhoztatandó a de log, hogy egy orvos tudorral több kapna alkalmazást. Ezt csak mellékesen hoztam föl.

Azt is monlja a cikkező: azért dotlta tuda második orvosi fizetése 800 forint, mert bizik a képviselőkötteleit a lendő orvos existentiájában — e fölfogás is töves — ezzel ugyan azt akarja mondani a cikkező, hogy már ez a megelieítés elég; miután a jelenlegi orvosnak fizése is 800 frt; lételét tehát ennek nem vesztélyeztetni cikkező szerint sem, pedig azt állított, Főzejlja ama díjaztatásnak ez állanak minél jobb erőt nyerni. Hogy orvost öknélkül legkövesebb hiv a petrovcszelloi, az csak értelmességéről tesz tanubizonyoságot. Közönység határozatával szemben mely költeni megelieítés nélkül bír — e, ezelra akkor, kívánóságának ki-vitelésére a törvényen alapulván számba re nem jöhet az ellen felhozott azon argumentum hogy takarékos közkéj, hogy lesz ha az ősszeg — másra fordítatik megrovóidul a jelenlegi orvos jövedeleme stb. stb.

Azon áltása helyességét sem ósmerjük el, hogy a jó nevelés kizárna az orvos zükségét. Nem fogadható — el különösen Jankovác és Mélykuthoz való hasonlat nem egyáltalán: Apatin is csak amennyiben népesebb és közs. lakosság. értelmi foja általános ságban magassabb színvonalon áll — de cikkező — hozzá vetvén ama körülményt is hogy az apatini nem iszik pálinkát — [nézetünk szerint a pálinka ivónak nem kell orvos] de ez sem lehet irányadó! Miert nem méltóztatott keletünkölhő Adat avagy Moholyt felhozni például? Mert ez okoskodásához nem illt! Pedig ez sokkal helyesebb méltányosabb lett volna.

Meg vagyunk győződve, hogy ha Apatin községe oly vagyonnal rendelkezék, mint községünk, már volna két orvos s lehet — két jegyzője — amint hogy van nekünk is két jegyzőnk; bár egy plébániánk, de három papunk: kiből jut a község három sarkára is, ha arra esetleg zükség lesz; de beteg-ség esetén — legalább — a község négy sarkára jegyző nem kell, ha erre zükség volna, jutna oda is.

Apatinban azonban a járás orvos székhelye van, úgy ott állandólag két orvos tartózkodik.

Magától értődök a hol két orvos van nem szenvedhet a közönység érdeke, már csak azért sem mert, akkor mindyék büzgő. Már pedig ha egy község, a közönység dolgában talán egy kissé tovább megy — biztositan akarván magát akár e jelen vagy a jövőre nézve, ki fogná őt ebben akadályozni? A Bácska felhiv. szerkesztője, a petrovcszelloi szellett — ? talán csak nem!? Éz éppen most kell azt tenni a járás osztás előtt!

Ha Jankovác és Mélykut sorsára és nem Maradoszól akar maradni községünk — csak jó néven veheti minden olyan intézkedést a mi a község érdekében tétetik és a közlakság elonyére szolgál. Ha most nem fogza jóva hazatni a második orvosi állás, aligha lesz Petrovcszellón valaha!

S míg most — és a járás osztás alkalmával könnyen lehetne gondoskodni az

ilvostetésének fedezéséről — ha azonban elláttnék — bátran elmondhatjuk ez ügyre a circumdeterumot; megoldhatóvan ez utóbbi estre nézve szomorú pererében, hogy az ügy rontói miatt: bűnhődnek majdan az — unokák!

Bár biztositan magát minden község és minden ember fél szaddal előre mindekekkel: amig lehet. — Megjegyzem továbbá hogy Adán rendszeresített két orvosi állás van és a hermidik is talál praxist, Moholy, pedig szintén rendszeresített második orvosi állást.

Örömrőre esik megnyitni tati községünk szellettője, hogy a vendéglő felépítése kérdése is túl vagyunk már — amennyiben községi képviselőkünk a felépítést elhatározták és ezéla több százezer téglat égettet a legközelebbi jövőben; kibővített továbbá a jelenlegi vendéglő telke, a mennyiben a szomszódólt csinos térség vásároltatt meg. A higiénia kérdése nem oly egéto bizunk abban, hogy a legközelebbi jövő meghezoza vasutunkat, amidőn felesleges lesz.

Kiteszik azután a cikkező számadásából is, hogy mily alapon nyugszik közleménye! Azt mondja ugyanis.

Összes évi adójuk 65000 frt, községi kiadásuk 80000 frt; ha a községnek járás fizetését eseten marad anyil, hogy 20000 forint fedezhet, marad még 65000 frt közköltsége, s kihoz 100 % közköltséget.

Megmondolhatta volna cikkező — ha nem lesz bírtok, csak nem fogja a község mint testület fizetni a szétosztott föld után folyton a királyi és különböző című föld után. Egyébként a járás felosztás nálunk még nagy elő kérdése és hisszük, ha idők múlva még megtörténik az egyezség a község részén lesz, esa az alappon? megtörténnie mint? A szomszód községekben megkötteté. Végre elég hoszra nyult soraim beázása alkalmával meg kell említeni, hogy közönységünk csak közsönnyel veszem, és elismerésel lehet, azon férfiúrban, aki gyogytárunkat diadalra segítette; de nem illik e nyilt szeremháys; mert mint községünk megválasztott megyei bizottsági tagjának kötelességét teljesítette. —

Bizalmat bizalomért ez itt most a jelző! Megvárhatunk tehát annyit méltán a „Bácskától”, hogy ha ügyünk mellett nem: de legalább annak csendes folyása elé gátot vetni nem kíséret meg! X. Y.

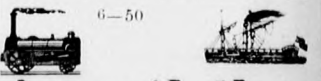
Felolvas szerkesztő és kiadó-lapnyújtó Molnár Gyula

HIRDETESEK

KÁVÉT

ótállás melletti finom kvalitásban széküld mint tudva van, legolcsóbban és legpontosabban	
Burghardt K. Fer. Hamburgban	
Rio, jóízű	5 ko. o. é. 3.45
Cantos, finom és erős	3.75
Ceya, kékeszöld, brillaus	4.40
Jáva, aranyszínű, nagyszemű	4.70
Seylon Plantation szép, erős	4.90
Ceyloni gyöngyváca különösen ajánlott	
Menado, finom és jóízű	5.40
Mooca eredeti arabis, legfinom	6.30

Fent jegyzett árak 5 kilónyi áruvatonak portmentesen kizarolg vámot utánvet mellett. Árjegyzékek, valamint kimutások a szabadalmazott „kávétáblák”-ról ingyen és bérmenten.

Amerikába,

legezőszerubb, legolcsóbban Reif Arnold utján Bécs I. Pestalozzi-utca 1. sz. e brancchellen a legreggibb czég. Tudósítás s prospektus díjtalanul.

